

SLOVENSKI TEDNIK

Leto (Año) IV., Štev. (Num.) 163

"EL SEMANARIO ESLOVENO"

— Cena 15 cent

Uredništvo in upravnništvo
Calle CORRIENTES 633, Esq. 43, U. T. 31 Retiro 3834
Sprejemanje strank vsak dan od 16—19

Buenos Aires, sobota, dne 4. junija 1932

Naročnina za pol leta \$ arg. 4.—
celo leto \$ 8.—, Inozemstvo Dolar 4.—
List izhaja ob sobotah štirikrat mesečno

PRED VAŽNIMI SPREMENBAMI V NEMČIJI

**BRUENINGOVA VLADA JE ODPSTOPILA — FAŠISTI
PRIDOBIVAJO VEDNO VEČ PRISTAŠEV IN BODO
NAJBRŽ KMALU ZAVLADALI — NOV KABINET JE
SESTAVIL VON PAPEN**

Poslednja velika zmaga fašistov pri pruskih volitvah je bila močno omajala stališče osrednje nemške vlade, predvsem pa njenega načelnika kancelarja Brueninga, ki ni nikoli kazal prevelikih simpatij za prenapete nacionalistične težnje Hitlerjevih fašistov. Nov udarec je dobil Brüningov vladni blok preteklo nedeljo, ko so tudi volitve v Oldenburgu pokazale, da se nemški volilci vedno bolj udinjajo skrajni nacionalistični struji.

Naraščanje fašističnih vrst jasno kaže, da je nemški narod že do obupa šel črne mizerije, ki ga že toliko let tlači, pa je zato postal dovzeten za ekstremistične ideje. Ljudstvo si najbrž ne domišlja, da bo Hitler tisti mesija, ki bo odpravil gospodarsko krizo; prepričano pa je, da se bo odstranila marsikatera negotovost, in da se bo, po vsej priliki, pospešil razvoj dogodkov, če bo v Nemčiji zavladata skrajna nacionalistična struja. In najsi bodo ti dogodki vesele ali žalostni, naj pomenijo vstajenje ali smrt — naj pridejo! Konec naj bo tak ali tak — boljši bo, nego sedanje počasno propadanje in izstradovanje. Tako so začeli misliti nemški volilci, in to je vzrok, da oddajajo svoje glasove za Hitlerja.

Ostavko Brüningove vlade ni povzročil parlament; zahteval jo je državni predsednik Hindenburg v ponedeljek, potem ko mu je bil kancelar obširno poročal o splošnem političnem položaju, in se je zaznal izid oldenburških volitev. Predsednik je najbrž smatral, da je spričo naraščajoče moči skrajne nacionalistične struje nujno potrebno, da vstopijo v vladno tudi fašisti. V poučenih krogih zagotavljajo obenem, da Hindenburg želi, naj bi Nem-

čijo zastopala na bodoči repariacijski konferenci v Lausannei vlada, ki bi bila jasen izraz nove politične opredelitve nemškega naroda.

Brüning je vladal 26 mesecev. Storil je v tem času mnogo za svojo domovino, kateri je služil s požrtvovalnostjo in nesebično, kar mu tudi njegovi politični nasprotniki radi priznavajo. Njegovo ostavko smatra evropski tisk kot enega najvažnejših dogodkov poslednjih časov v Evropi, ker se z njo najbrž pričena nova doba v po-vojni zgodovini Nemčije.

Z gotovostjo ni bilo mogoče napovedati, kako se bo križala rešila. Fašisti so pripravljeni vstopiti v vladno, a le pod pogojem, da se razpusti državni zbor in se razpišejo nove volitve. Pravijo, da sedanjí parlament ne odraža več narodove volje, in najbrž se ne motijo, ko računajo, da bi jim nove volitve prinesle sedaj veliko zmago. Hindenburg pa baje ne namerava razpustiti državnega zbora, ker je prepričan, da sedaj ni pravi čas za to. Najbolj verjetno je izgledalo, da se bo osnovala prehodna koalicijska vlada, ki se bo oslanjala bolj na desničarske stranke. In tako se je tudi zgodilo.

Državni predsednik se je posvetoval o položaju z voditelji strank, nakar je v torek poveril Von Papenu nalogo, da sestavi nov kabinet.

Von Papen je zelo premožen človek, pristaš centruma, po mišljenju katolik in konservativcev. Pred vojno je bil vojaški atašé, dodeljen nemškemu poslanstvu v Washingtonu; radi neke afere ga je morala nemška vlada, na zahtevo ameriške, odpoklicati. Von Papen je hud nasprotnik boljše vizma ter eden izmed voditeljev protisovjetske „Zveze za zaščito zapa-

Boj v pruski zbornici

Fašistična večina, ki je izšla iz poslednjih volitev, je izvolila za predsednika pruske zbornice Hitlerjevega pristaša Hansa Karla. Novega predsednika je takoj čakalo naporno delo. Ker je komunistični poslanec Kasper izjavil, da se tudi nemška buržoazija pod vodstvom fašistov pripravlja, skupno z drugimi kapitalističnimi državami, na veliko vojno proti sovjetski Rusiji, se je vnela v zbornici huda črna bitka; zastopniki naroda so se namreč začeli obmetavati s tintniki. Letele pa so tudi stolice in drugi premični predmeti. Pravi pekel je šele nastal, ko je komunist Pejk zavpil nad fašiste, da imajo v svojih vrstah mnogo ubijalcev. 162 hitlerjevcev je tedaj navahalo na 67 komunistov ter jih pregnalo iz zbornice. V boju je bilo ranjenih pet poslancev; enega so morali celo spraviti v bolnišnico.

REŠITEV GRŠKE VLADNE KRIZE

Po dolgotrajnih pogajanjih se je posrečilo Aleksandru Papanastasiu sestaviti novo grško vladno. Njegova prizadevanja, da bi stvoril močan vladni blok, niso obrodila uspeha. Radi tega bo življenje novega kabineta le kratko. Njegova glavna naloga bo, da pripravi nove državno-zborske volitve.

ODMEVI ŠANGAJSKEGA ATENTATA

General Širakava, vrhovni poveljnik japonskih zasedbenih čet v Šangaju, ki je bil pred par tedni težko ranjen povodom znanega bombnega atentata, je pretekli teden umrl na posledicah zadobljenih ran.

General Širakava, vrhovni poveljnik japonskih zasedbenih čet v Šangaju, ki je bil pred par tedni težko ranjen povodom znanega bombnega atentata, je pretekli teden umrl na posledicah zadobljenih ran.

NAPETOST MED RUSIJO IN JAPONSKO

**RUSKA VLADA JE PROTESTIRALA V TOKIJU RADI
JAPONSKE GONJE PROTI SOVJETSKI ZVEZI — LISTI
PIŠEJO O VOJNI NEVARNOSTI MED OBEMA
DRŽAVAMA**

Odnosaji med Rusijo in Japonsko so se v poslednjih tednih spet zaostriili, o čemur priča tudi dejstvo, da je sovjetska vlada naročila svojemu poslaniku v Tokiju, naj intervenira pri japonski vladi radi naraščajoče protisovjetske kampanje ter naj zahteva, da se prepreči nadaljnje širjenje sovraštva proti Rusiji med japonskim narodom.

V zvezi s tem dogodkom piše moskovski list „Izvestja“, da reakcionarni japonski tisk odkrito šeuva k vojni proti Sovjetski uniji, predlagajoč, naj se zasede Vladivostok. „Zagrešili bi hudo nepredvidnost“, piše omenjeni dnevnik, „če bi ne posvečali pažnje tej agitaciji, ki vsebuje znake prave vojne nevarnosti. Japonski odgovorni krogi, ki bi to hujskanje prav lahko preprečili, ne ganejo niti z mezinem“. List napoveduje, da bo morala Japonska drago

plačati, kakor je plačala imperialistična Nemčija, svojo krivdo, da je pustila proste roke nacionalističnim prenapetjem.

Nemški listi zagotavljajo, da postajajo odnosaji med Rusijo in Japonsko vsak dan bolj napeti radi neprijaznega in izzivajočega zadržanja japonske vojske ob rusko-mandžurski meji.

Tudi iz drugih krajev prihajajo vesti, ki ne napovedujejo nič dobrega. Iz Varšave poročajo, da zbira Rusija ob svojih vzhodnih mejah vedno več vojaštva. Sedaj, po sklenitvi vojaškega dogovora s Turčijo, se odpošiljajo na Skrajni vzhod sovjetski regimenti, ki so bili nastanjeni v Kavkazu. Iz Rumunije pa javljajo, da se opaža neobičajna delavnost na sovjetskih vojnih ladjah, ki so zasidrane v pristaniščih Črnega morja.

Evropi grozi finančni polom

TAKO NAPOVEDUJEJO RAZNI NARODNI GOSPODARSTVENIKI IN FINANČNI IZVEDENCI

Po Evropi se v poslednjem času širijo z vedno večjo vztrajnostjo govorice, da se evropske države bližajo z velikimi koraki popolnemu finančnemu polomu.

Že pred par meseci je bil napovedal angleški ekonomist Paish, da čakajo evropske finance zelo hudi časi. Dogodki poslednjih tednov so povzročili, da pridobiva sedaj njegovo mnenje vedno več pristašev.

Angleški poslanec Stenett Amery je dokazoval te dni na univerzi v Oxfordu, da je položaj že tako slab, da bi celo takojšnje brisanje vseh vojnih dolgov le malo zaleglo.

Mnogo pozornosti je vzbudilo predavanje slovečega gospodarstvenika Gustava Cas-

sla. Na isti univerzi je preteklo soboto naslikal poslušalec s črnimi barvami nevarnost, ki grozi Evropi. „Sedanjí evropski državnik“, je dejal prof. Cassel, „so se pokazali, na žalost zelo kratkovidne in nesposobne. Pripravljeni moramo biti na zelo slabe posledice. Čuvajte se, zakaj dnevi naše civilizacije so šteti! Ne pozabite, da so morali že prekratke tiste urice, ki nam še preostajajo za delo obnovitve!“

ŽRTVE IZDELOVANJA OROŽJA

V vojnem arzenalu v Tarrantu se je razletela granata, katero so bili nekaj časa prej dovršili. Drobeci so povzročili smrt neke delavke ter enega delavca ranili pa še osem oseb.

VESTI IZ NASELBINE

MIHANOVIC ODPOTOVAL

Znani rodoljub Mihael Mihanović je te dni odpotoval skupno z obitelji v Anglijo. Na svojem evropskem potovanju, ki bo trajalo pol leta, bo obiskal tudi svoj rodni kraj v Dalmaciji. Gospodu Mihanoviću i njegovi cenj. obitelji želimo prijetno bivanje v starem kraju.

VRNIL SE JE G. IVANIŠEVIČ

S francoskim brzoparnikom "L'Atlantique" se je te dni iz domovine preko Francije vrnil v Buenos Aires ugledni član jugoslovenske kolonije g. Ivanišević. Na francoskem se je mudil več časa radi znanstvenih raziskovanj.

SLOVENSKA REVIIJA V ARGENTINI

Z radostjo obveščamo čitatelje, zlasti pa čitateljice, da bo v kratkem morda že te dni, izšla v Buenos Airesu slovenska revija, ki se bo imenovala "Slovanski svet". Nova slovenska revija bo v javnem življenju našega izseljenstva izpolnila vrzel in nudila s svojo zanimivo in aktualno vsebino slovenskim izseljencem v Južni Ameriko mnogo koristnega, zabavnega gradiva ter lepo priliko vsem naprednim delavcem, ki streme po samoizobrazbi. Revija bo nekoliko večje oblike od "Ženskega sveta" ter bo štela vsega 36 strani. Poleg zanimivega čtiva bo vsebovala tudi mnogo lepih slik, ki bodo predstavljale kraje in življenje v Evropi in Južni Ameriki.

VESELICA V PROSTORIH DRUŠTVA SPD I

V nedeljo, dne 12. junija t. l., se bo vršila v društvenih prostorih Slovenskega prosvetnega društva na Paternalu, calle Trelles y Añasco, domača zabava s plesom. Na dobro izbranem bogatem sporedu so: deklamacija, peaje in dr. Po vsporedu se bo kakor vselej, razvila prosta zabava s plesom, med katero bo dobro založeni društveni bufet postregel lačnim in žejnim z zdravo pijačo in jedajo. Vstopnina za člane 50 cent., za nečlane 1 peso. Pričetek ob 16. uri.

PREDAVANJE V SPD I

Tajništvo SPD I na Paternalu sporoča, da je bilo na zadnji društveni odborovi seji določeno, da se bo v nedeljo, dne 19. junija, ob 16 uri, v društvenih prostorih vršilo predavanje. Predaval bo tovariš Peter Čebokli o socialnem vprašanju. Vstop članom in prijateljem društva prost. Po predavanju se bo vršila prosta zabava, pri kateri bo svirala društvena godba da se bo lahko zavrtela plesa željna mladina.

VEDNO MANJ GOSTILEN NA PATERNALU

Slovenske gostilne na Paternalu so pred par leti rastle kakor gobe po dežju. Vsak naš rojak, ki je razpolagal s par stotaki in ki se je hotel osamosvojiti, je navadno začel z gostilno. In tako smo imeli lansko leto kar naenkrat 14 več ali manj dobro urejenih slovenskih restavracij samo v tem okraju Buenos Airesa. Nekaterim

je spočetka "kšeft" precej dobro nesel, dokler je bilo kaj zaslužka. Pozneje pa, je zadela s posebno neusmiljenostjo kriza naše gostilne in jih skoro vse v teku zadnjih mesecev uničila. Mnogi so izgubili pri tem prihranke dolgih let garanja.

Danes žive na Paternalu še štiri gostilne, pa še te le bolj životarijo. Cvenka ni, ker je vsak dan manj dela in zaslužka, in naši slovenski rojaki si morajo, hočeš nočeš, gasiti žejo z vodo, kar sicer ni ravno prijetno, ampak vsekakor mnogo bolj zdravo. Razven tega moremo beležiti tudi razveseljivo dejstvo, da je ta literska kriza, če že ne popolnoma, pa skoroda preprečila številne pretepe, ki so bili prej na dnevnem redu, kar prav gotovo ni delalo časti našemu narodu v Buenos Airesu.

Iz vsega tega vidimo, da ima vsako zlo tudi svoje dobre strani.

Upajmo, da bodo zlasti naša društva od gostilničarske krize imela kaj koristi.

POGREB GENERALA JOSE-a URIBURU

Kakor smo že poročali, je "L'Atlantique" pripeljal pretekli četrtek zadnje ostanke na Francoskem umrlega bivšega začasnega predsednika Argentine generala Jose-a Uriburu. Sprejem, ki so mu ga številni pristaši in oblasti priredili, je bil veličasten. Spremili so ga iz novega pristanišča v predsedniško palačo, kjer je bil postavljen na mrtvaški oder v belem salonu do petka zjutraj. Nepregledna množica je skozi cel dan in vso noč defilirala mimo krste in se poslovila od pokojnika.

V petek zjutraj ob 10. uri so se pričele pogrebne svečanosti, ki so trajale do 15. ure. Ob krsti je v vladni palači imel govor predsednik general Justo, ob navzočnosti vse hsedanjih in bivših ministrov ter celokupnega diplomatskega zbora. Na grobu so govorili bivši ministri in politiki, ki so bili deležni vlade septemberske revolucije. Pogrebnih svečanosti se je po nalogu vlade udeležilo 10.000 vojaštva argentinske vojske.

VAŽNI UKREPI VLADE

V sredo so državni uradniki začeli prejemati zaostale plače, in sicer iz fondov patriotičnega posojila. Izvrševalna oblast bo te dni prou-

čila vprašanje pragmatike državnega uradništva, nakar se bo pričela baviti tudi s problemom zakonske zaščite privatnih nastavljenecv. Ugodna rešitev teh važnih vprašanj je za vse privatno uradništvo, ki je bilo doslej popolnoma prepuščeno samemu sebi in dobri volji delodajelcev, velikega pomena.

PATRIOTIČNO POSOJILO

Patriotično posojilo, o katerem smo že opetovano pisali v našem listu, se zadovoljivo razvija. Pódpisana je doslej že znatna svota in, kakor vse kaže, bo najbrž kmalu kritih prvih sto milijonov.

STAVKE SE V BUENOS AIRESU ŠIRIJO

Frigorifikri še vedno stavkajo, ker ni doslej še prišlo do sporazuma med delavci in delodajalei. Večkrat je prišlo v Avellanedi te dni do krvavih izgredov med stavkujočim delavstvom in med policijo, ki ščiti stavkolomilce, in ki ima nalog streljati na stavkujoče, kadar ovirajo delo.

MODISTA

Izdeluje poletne in zimske plašče, praznične in delavne obleke, moško in žensko spodnje perilo.

Zimski ali letni površnik	\$ 12.—
Praznične obleke	8.—
Boljše dnevne obleke	6.—
Delavne obleke	3.50
Žensko perilo po kom.	0.50
Moško perilo po dogovoru	
Priporoča se vsem rojakinjam	
ŠTEFANIJA KASTELIC	
MEDRANO 1142	
Buenos Aires	

V Comodoru Rivadavia (Chubut) stavka še vedno traja in zavzema vedno širše in resnejše dimenzije.

Posebno pozornost pa posveča v tem tednu buenosaireski tisk telefonski stavki, ki sicer ni tako huda in nevarna vendar pa popolnoma onemogočuje telefonske razgovore ker stavk. delavstvo uničuje telefonske napeljave in zvezo mesta s predmesti in zvezo mesta s predmestij te dni vlado, naj vendar že posreduje med družbo in nastavljenec, da bo prišlo čimprej do normalnega stanja.

Najboljši način lečenja

BLENORAGIJE

INSTITUTO MEDICO INTERNACIONAL

Lečenje brez pranja in brez bolečin

VENERIČNE BOLEZNI

Sifilis in krvne bolezni

INSTITUTO MEDICO INTERNACIONAL

BRASIL 923

SPRIJEMA SE:

od 10 do 12 in od 15 do 21

Za nakazila in izplačila

v angleških funtih

na vsa mesta in kraje
Jugoslavije, Češkoslovaške in Julijske Krajine
ter na vse države celega sveta, obrnite se na

BANCO DE LONDRES

Y AMERICA DEL SUD

Najstarejša banka, katere samo ime pomeni že

VARNOST in RESNOST

Osrednji zavod: 6, 7 in 8, Tokenhouse Yard, London
Buenos Aires: Bartolomé Mitre 399 esq., Reconquista
Mendoza, Paraná, Posadas, Rosario, Santa Fe,
Tres Arroyos, Tucumán in Asunción.

Rosario: calle San Martin 849 y Salta 2809-13

Podružnice: Azul, Bahía Blanca, Concordia, Córdoba

SLOVENSKI TEDNIK

Lastnik: Konzorcij SLOVENSKEGA TEDNIKA

Urejuje: PETER ČEBOKLI

Brzjavne vesti iz Jugoslavije vznemirjajo

Bs. Aires, 4. junija 1932

Skoroda vsak teden nam brzjav prinese kako več ali manj senzacionalno vest iz Jugoslavije. Aretacija znanih političnih osebnosti v Dalmaciji, prepoved shodov in aretacije v Sloveniji, upori v vojski, bombni atentati, pobeg kralja Aleksandra v inozemstvo, peklenjski stroji v Beogradu: vse te lepe stvari tvorijo gradivo brzjavnih vesti, ki prihajajo k nam zadnje čase iz domovine preko Rima, Dunaja in Budimpešte. Že samo dejstvo, da prihajajo preko navedenih mest, je za nas, ki dobro vemo, kako znajo sosedi naše države pretvarjati in pretiravati poročila, kakor njihovim interesom pač najbolje kaže, precej tolažilno. Vendar pa ne smemo s pretiranim optimizmom, ki v danih prilikah gotovo ni preveč utemeljen, računati, da so vsa ta žalostna poročila iz domovine kar iz oblakov vzeta.

Kakor ostali svet, se mora tudi Jugoslavija boriti z gospodarskimi in političnimi težavami. Bolna okolica, ki obdaja našo domovino od vseh strani, naravno, upliva na njene razmere. Brezposelnost in revščina se grozeče širita, kakor povsod. In to povzroča, da je ljudstvo — ki pripiše, včasih neopravičeno, mnogokrat pa tudi popolnoma opravičeno, krivdo vladi in režimu za vse nesreče, ki ga tarejo — do skrajnosti naveličano slabih razmer, da postaja že nestrpno in ni izključeno, da, v znak protesta da tu pa tam duška svoji nevolji s kakim vzklikom ali celo strelom.

Pač isto, ali vsaj slično, kakor v drugih, celo bogatejših ter boljše organiziranih in upravljanjih državah od naše.

**

Nesmiselno in naravnost greh je zato početje neprijateljev Jugoslavije in defetistov — katerih je v Južni Ameriki po zaslugi tukajšnje jugoslovenskega uradnega zastopstva vedno več —

ki iščejo neprestano prilike, da vznemirjajo našo javnost s tem, da slikajo političen položaj domovine nevzdržnim in kot izključno posledico njim neljubega režima. Misleč, da spravljajo vodo na svoj mlin, pljujejo na ta način z nekako bolešno naslado v lastno skledo ter slepo služijo tujcu, lačnemu zemlje, ki je vedno rad ribaril v kalni vodi.

Že s stališča zdrave pameti, politične zrelosti in upoštevavanja lastnih interesov meramo početje naših lakomnih bratov, ki se vesele žalostnih vesti iz Jugoslavije, kar najodločneje obsojati. V gosti megli nejasnosti današnjega svetovnega političnega in gospodarskega položaja mora nam jugoslovenskim izseljencem biti jasno vsaj to, da je Jugoslavija domovina vseh Slovencev, Hrvatov in Srbov; pa naj bo slaba ali dobra — naša je! In če je naša, nam mora njena bodočnost, njena usoda ležati tesno na srcu.

Dasiravno priznavamo, da je vznemirjenje, ki ga povzročajo med našimi izseljenci nevesele brzjavne vesti iz domovine kolikor toliko opravičeno, k sreči, ne moremo deliti mnenja s pesimističnimi rojaki, ki mislijo, da je sedaj že vsega konec.

Nepristransko inozemstvo zaupa naši državi! Nezaupanje skušajo širiti v svetu le nam nenaklonjeni tujci in nekateri naši prenapeteži, ki so že davno izgubili vsako politično razsodnost. Slediti njim bi bilo znak brezumnosti.

Dolžnost pravega Jugoslovana je zaupati v moč domovine in odločno odvrnati vse pošasti, ki mučijo domišljijo slabih, dajajo upanja podlim željam naših lakomnih sosedov in povečujejo med nami zmedo, ki jo itak imamo še preveč, odkar je jugoslovenskim izseljencem neprijazna usoda poslala v Buenos Aires g. Ivana Švegla.

ZOBODRAVNICA

Centralnega Zavoda A. P.

Dra. Dora Samoilovich

Donato Alvarez 2181

U. T. 59 - 1723

Ordinira dnevno od 15. do 20. ure.

ČE IMATE DENAR DOMA

* Vam ga lahko kdo ukrade *

ČE GA NOSITE S SEBOJ

ga lahko potrosite li izgubite

ULOŽITE GA VARNO IN KORISTONOSNO

5 % obresti plačamo za denar uložen na uložne knjižice, ki se vsake tri mesece pripišejo kapitalu kateri Vam je vsak trenotek na razpolago.

POŠILJAMO DENAR

na vse strani sveta vedno po najnižjem tečaju ter z najmanjšim stroškom

Najcenejše Potne Karte (Šifkarte)

za vse ladje, kupite le pri nas

Banco Holandés

de la América del Sud

SLOVENSKI ODDELEK

Bmé MITRE 234,

Buenos Aires

Uradujemo vsak delavnik od 8½ pa do 19. ure

Uganili so

Kakor je čitateljem znano, se zastopniki držav na takozvani razorožitveni konferenci nikakor niso mogli domeniti, katera vojna sredstva so napadalna, katera pa obrambna. Hude preglavice so povzročale pred vsem razne vrste vojnih ladij; kar so eni dokazovali, da je belo, so drugi trdili, da je črno. Ker le ni bilo mogoče najti prave rešitve, so delegati poverili posebni komisiji izvedencev nalogo, da to vprašanje temeljito prouči. Po 20 dneh študiranja je komisija prišla do spoznanja, da je slehernorožje lahko napadalno ali pa obrambno, kakor ga pač kdo uporablja.

Vsak razsoden zakonski mož nam bo pritrdil, če rečemo, da so v Ženevi vsekar nekaj pretiravali, ko so rabili skoro mesec dni, preden so ugotovili tako splošno znano in preizkušeno resnico. Vsak zakonski mož namreč prav dobro ve (in je vedel tudi že prej nego je tako razsodila ženevska komisija izvedencev), da se celo domača metilja, katere prvi namen je braniti hišo pred smetmi, včasih lahko spremenijo v rokah razjarjene boljše polovice v nevarno napadalno sredstvo. Kaj pa šele kanon!

Svet narobe

Preteklo nedeljo se je vršila na Plaza Italia v Palermu dolgo in skrbno pripravljena svečanost v proslavo 50. obletnice smrti takozvanega "junaka dveh svetov" Garibaldi. Na trgu se je zbralo kakih dva tisoč ljudi — pičlo število, ki jasno priča, da italijanska kolonija ni preveč navdušena za slične oficijelne patriotske ceremonije —, zastopniki raznih organizacij, celokupno uradništvo tukajšnjega italijanskega oficijelnega zastopstva ter predstavniki buenosaireske občine. Slavnostni govoror je imel general De Pinedo, ki je na dolgo in široko opisal vse številne vojne avanture slavnega Garibaldi in povečeval njegove zasluge za osvoboditev in uedinjenje Italije.

Tudi v Italiji se proslavlja obletnica smrti Garibaldi letos s posebnimi svečanostmi, ki jih je skrbno in pompozno inscenirala fašistična vlada. Črne srajce, simbol smrti in zatiranja ljudskih

pravic, proslavljajo rdeče, simbol življenja in svobode. "Junak dveh svetov", ki je pričel v Ameriki svoje slavne borbe proti tukajšnji takratni diktaturi, je 50 let po smrti — gotovo proti lastni želji — slavljen od najhujšega diktatorja današnje dobe Mussolinija, ki je s svojim pohodom v Rim pogazil vse ljudske pravice, vso svobodo in vsa, celo najelementarnejša demokratična načela, za katere se je Garibaldi boril trideset let.

Kaj ni to svet narobe?

**

In morda je ravno ta antiteza, ta največja zgodovinska hinavščina in absurdnost: fašistična proslova obletnice Garibaldi jeve smrti, branila tukajšnjim razsodnejšim Italijanom udeležbo na nedeljski proslavi v Palermu. Ako pomislimo, da šteje italijanska kolonija samo v Buenos Airesu par stotisoč duš, in če upoštevamo, da je spomin na Garibaldi med italijanskim narodom še vedno živ, pride mo do tega za tukajšnje Italijane častnega zaključka.

Na tihem so italijanski izseljenci počastili spomin na svojega velikega borca za svobodo in uedinjenje njihove domovine; na tihem in z vročo željo, da bi jim usoda skoro poslala novega Garibaldi, ki bi znal obračunati z današnjim tiranom, kakor za služi, in vrniti tlačnemu in zatiranemu narodu svobodo.

Ana Charpova

Porodna asistentka diplomirana v Pragi in Buenos Airesu.

Ima dolgoletno prakso v porodnišnici v Pragi in v bolnici Rawson v Buenos Airesu.

Sprejemajo se penzionistke, posebno s kampa. Pomoč pri porodih za \$ 30.—

calle COLOMBRES 178 U. T. 62 Mitre 3755

(1 kvadra od Rivadavia)

IZKUŠENA BABICA

FILOMENA BINES DE BILIK, diplomirana na univerzi v Pragi in v zdravniških vedah v Bs. Airesu. Zdravi vse ženske bolezni. Sprejema tudi noseče v popolno oskrbo na dom.

Ordinira od 9. ure zjutraj, do 20. ure zvečer.

P. L. Saenz Peña 1480 U. T. 23 Buen Orden 3389

Buenos Aires

PRIMORSKE VESTI

Nova konfinacija

Na otokih je konfiniran Herman Tomašič, doma iz Ročinja. Na ovadbo nekega konfidenta so lansko leto o veliki noči orožniki napravili na njegovem domu preiskavo in v podstrešju so mu našli nekaj zastarelega avstrijskega vojnega streliva, za katero sam niti vedel ni. Našli so tudi nekaj metrov vžigalne vrvice, ki jo navadno rabijo pri razstreljevanju kamena. Tomašič je konfiniran za tri leta.

Davki niso še dovolj veliki

Tržaški pokrajinski upravni svet je nekaterim občinam na Krasu okrog Postojne in Tržiča dovolil, da uvedejo nove tarife družinskega davka. Z uvedbo novih tarif so v zvezi tudi občinske doklade ki znašajo po 10 do 20 odstotkov tega davka. Te doklade bodo uvedle občine Vreme pri Divači, Devin, Nabrežina, Št. Peter na Krasu, Slavina in Doberdob.

Na fašistično letovišče

Na goriški prefekturi se je vršilo posvetovanje o organizaciji letošnjih fašističnih kolonij. Sestanka se je udeležil poleg prefekta, fašistični tajnik Avenanti, nadalje predstavniki šolskih oblastev in društva „Italia Redenta“, ki vzdržuje otroške vrtee. Sklenjeno je bilo, da fašistični tajnik vsake občine sestavi seznam šolskih otrok, ki jih bodo poslali na letovišča k morju ali v gore. Na letovišče pojdejo le otroci, ki so se izkazali za zanesljive „mlade fašiste“.

Duševno in telesno bolan se je vrnil iz ječe.

Iz Komna poročajo, da je bil pred približno dvema letoma obsojen vsled protidržavnega delovanja Godnič Frane (Mežnarjev) na 1 in pol leta težke ječe. Vsled zločinjenja je v ječi zbolel. Ko so ga odpustili, se je domov vrnil ves otečen in duševno bolan. Sedaj živi zopet doma, a popolnoma nesposoben za delo.

Italijanski karabinjeri love nekega istrskega lopova štirinajst let

Iz Pulja nam poročajo, da so koncem aprila vlovili karabinjerji Martina Grubišiča, katerega so iskali in lovili od 1918. leta dalje in za katerega je bilo izdanih osem tiralnic. On je stalno živel in

se pajdašil v južni Istri. Vedno je odnesel pete, dasiravno se je včasih srečal kar s celo deseterico „pogumnih“ karabinjerjev, katerim se je postavil v bran in se vselej umaknil v gozd ter izginil brez sledu. Končno se je vendar posrečilo četi orožnikov ujeti drznega Grubišiča in ga spraviti v zapor, kjer se bo moral najprej zagovarjati za vse svoje zločine, potem pa odsedeti zaslužno kazen.

Italijanski listi poveljujejo pogumno orožništvo, kateremu zopet opevajo slavo. V tem slučaju gotovo radi vztrajnosti. Štirinajst let je že nekaj!

V Trstu — „tutto verde“

Ko Italijan pravi, da je „al verde“, pomeni, da je brez fikla v žepu, da je, kakor mi pravimo, suh. Pred kratkim je tržaški „Piccolo“ prinesel v svoji rubriki „Asterischi“ mali članček, pod naslovom „Tutto verde“. Morda „Piccolo“ ni imel niti namena, ampak mnogo ironije na račun današnjih prilik v Trstu je v tem malem člančku.

„Vse je zeleno“, piše „Piccolo“, „priroda, drevesa, polja, ozračje, pa ti je letos za nameček in kakor nalašč tudi kapriciozna moda oblekla naše mlade žene v zelene barve. In prav ta nesrečna barva gotovo nobenemu mestu na svetu ne pristaja tako dobro kakor današnjemu Trstu.“

Ko so Tržačani čitali to „Piccolovo“ duhovitost, so se od sreče nasmejali in žal jim je bilo, da nima „Piccolo“ vsled svoje velike uslužbenosti do režima niti toliko korajžja, da bi spregovoril v imenu gladnega mesta in dvignil odločno svoj glas tudi v ostalih rubrikah, a ne le v kotičku „Asterischi“.

Smrt rodoljubkinje

V Idriji je preminula ga. Josipina Dežela, trgovka in posestnica, po kratki, a težki bolezni. Pokopana je bila znana rodoljubkinja in daleč naokrog je slovela kot dobra gospodinja in vzorna mati. Pogreb se je vršil v Idriji 28. aprila. Bodi pokojnici ohranjen blag spomin.

Umrli učitelj Josip Malalan

Aprila je umrl na Gorjanskem učitelj Josip Malalan. Služboval je v raznih krajih naše domovine, končno pa je

bil lani premeščen v notranjost Italije. Tam je zbolel in se vrnil ves strt na svoj dom, kjer je podlegel zavratni bolezni. Zapušča ženo in nedoletno hčerko.

Življenje na Gorjanskem

Gorjansko, aprila 1932. V letošnjem letu sta nas zapustili obe naši dolgoletni učiteljici Stipanč in Slokar. Premeščeni sta v notranjost države. Sedaj podučujeta na šoli učitelj in učiteljica, ki sta oba Laha in ne razumeja besedice našega jezika. Da pa bi se naše ljudstvo čim hitreje poitalijančilo, so ustanovili šolo na Biljah v Klancu. Ljudstvo živi, kot povsod v tej deželi, v bedi in pomanjkanju; kmetije so prezadolžene, vendar se jih upniki ne upajo pognati na dražbo, ker nimajo cene. V vasi pašuje še vedno zloglasni gostilničar Šepila, ki ni samo konfident fašistov nego tudi voditelj napadov na naše ljudi.

Umrli je fašistični tajnik v Podbrdu

V Vidmu je na operaciji umrl Ettore Orlando, politični tajnik fašja v Podbrdu. Bil je vnet fašist in vsestransko služil interesom Italije, ne zmenec se za pravice prebivalstva.

Opčine — Poggioreale

„Popolo“ se trudi, da bi privadil občinstvo na ime „Poggioreale“ za „Opicina“, ki naj izgine, ker je vzeta iz slovenskega krajevnega imena. „Popolo“ hvali krasoto Opčin, ki so postale mesto z vrtovi, kamor Tržačani tako radi izletajo, dostavlja pa, da ako se hoče doseči, da bo ta kraj, ki je zrasel pred vrati Trsta, bolj upoštevan, se mora takoj spremeniti njegovo ime „Villa Opicina“ v „Poggioreale“, kar naj izvede župan dr. Pitacco. Ako se to ne zgodi, bodo fašisti bojko tirali Opčine.

Nov samostan v Trstu

Pri Sv. Vidu si nameravajo zgraditi frančiškani samostan. Tržaška mestna občina jim je odstopila prostor za cerkev brezplačno, za zemljišče, na katerem bo stalo samostansko poslopje, pa zahteva po 30 lir za kvadratni meter. To je prednostna cena, ker se pričakuje od patrovin iz starih provine, ki jih bo najbrž sedem, da bodo krepko delovali v smislu fašističnih stremiljenj v tržaškem mestu.

Dr. N. V. Miloslavich

Zdravnik s prakso na buenosaireski, berlinski in pariški univerzi

ZDRAVLJENJE TRIPERJA V VSEH OBLIKAH ČANKRA IN SIFILISA

Mesečna in petnajstdnevna plačila

Govori kasteljansko, nemško in vse slovanske jezike
Sprejema: ob delavnikih od 3.—7½. ure pop.
ob nedeljah od 9.—11. ure.

Calle LAVALLE 301, I. nadstr. BUENOS AIRES

GOSPE:

Neredno perilo ali zastoj istega, neprijetnosti nosečnosti in spolnih organov, sozdravljeni pozdravniki specialistih od 10 — 12 in od 15 — 21

INSTITUTO MEDICO INTERNACIONAL BRASIL 923

Dr. J. HAHN

ZENSKÉ BOLEZNI — BELI TOK — NEREDNO PERILO, BOLEZNI MATERNICE, JAJCNICA, MOŠKE BOLEZNI: GONOREJA, ANALIZA KRVÍ IN ORINE. BLENORAGIJE PROSTA.

TA — SIFILIS — KRVNE BOLEZNI
Tucumán 2729, esq. Pueyrredón

U. T. 47 Cuyo 7601

Sprejema od 3 do 8 zvečer. Ob nedeljah od 9—11.
NIZKE CENE

FOTOGRAFIJA „LA FAVORITA“

VARELA 1201, esq. ZUVIRIA, okraj FLORES

U. T. 63-1551.

Najlepša slikarska dela. Opreme za neveste. Postrežba točna. Cene zmerne.

Priporoča se PAULINA BRUSILOVSKA

CENENA POSVETOVANJA

PREGLEDA \$ 2.—

ZDRAVNIKI

Pljuča — Srce — Želodec — Jetra — Ledice — Venereas.

DENTISTI

Izdiranje zob in vsa ostala zobna dela.

CASEROS 2893

CLINICA EUROPEA

Svetujemo, kako nadaljevati z zdravljenjem na lastnem domu.

Receptiramo cenena zdravila.

Navedemo brezplačne bolnice.

NOTRANJE BOLEZNI: srce, pljuča, žile, želodec, obisti, petra itd.

VENERICNE BOLEZNI: sifilis, gonoreja z vsemi komplikacijami itd.

Sprejemanje od 15 — 20 ure, ob nedeljah od 9 do 12.
CORRIENTES 2386.

Hujskači, ki ovirajo šolski pouk.

Šolski skrbnik Mondino nadzoruje sedaj šolski pouk v Istri. V okolici Kopra je izvedel na zborovanju učiteljev in občinskih načelnikov, da se morajo učitelji med "drugorodeci" boriti še s številnimi težkočami, ker se do bijo še tuintam hujskači, ki hočejo ovirati italijanski šolski pouk. Razvil se je o tem dolg razgovor, ki ga je zaključil Mondino z apelom na učiteljsvo, da naj krepko vztraja v svojem delovanju, ker bo s pomočjo oblasti v kratkem odstranjeno povsod po deželi vsako nasprotovanje fašistični šoli.

Mesto mučenika dekana Nemca še vedno nezasedeno

Komen, aprila 1932. Vsem nam je še v globokem spominu veličasten pogreb našega nepozabnega gospoda dekana Nemca, ki so ga fašisti in polic. organi v Gorici na kvesturi, ko so ga zasliševali, pretepali in mučili, in ki je vsled zadobljenih poškodb umrl. Njegovo mesto je še vedno nezasedeno, vse posle v župniji opravlja sedaj naš priljubljeni katehet g. Pibor.

Ksaverij Kamenšek še čaka

Gorica, maja 1932. Že nad eno leto se nahaja v sloviti rimski ječi "Regina Coeli" Ksaverij Kamenšek, bivši pilot v italijanski armadi, doma iz Ročinja na Goriškem. Lansko leto na veliko soboto se je odpeljal z vlakom iz Kanala v Zgonik na Krasu, kamor je prispela iz Ljubljane v avtomobilu neka domača družina, ki se je izselila v Ljubljano. Stara mati bi bila rada še enkrat videla Zgonik in otroci so ji ustregli ter jo peljali domov na kratek zlet. Znašla se je večja družba, ki se je dala fotografirati na polju; nekdo je slučajno držal v rokah srp. Ko je prišla oblastovm v roke ta fotografija, je videla bujna fašistovska fantazija v srpju znak komunistične organizacije in dala zapreti fotografirance. Tedaj je bil aretiran tudi Ksaverij Kamenšek in odpeljan v rimske zapore. Kamenšek je obdolžen, da je po omenjeni družini, ki je prišla v Zgonik, imel za državo nevarne stike s svojimi sorodniki v Jugoslaviji. Ne sreča je hotela, da je bil več časa pilot pri italijanskem vojnem letalstvu in oblastva so iz vsega tega napravila prav fantastično zadevo.

Fašistični plesi na Goriškem

Spomlad je tu in bliža se poletje, ki bo zopet polno plesnih prireditev, kakor je razvidno že iz sedanjih nazzanil po listih. „Gazzettino“ napoveduje veliko „šagro“ v Kalu na Kanalskem. Predpustni čas je prirejal ples dopolavore in pod tem imenom jih bo prirejal največ tudi tekom poletja. Na gospodarskih zborovanjih priporočajo fašistični govorniki štedenje do skrajnosti, ker živimo v izredni gospodarski krizi. Fašistični voditelji „prosvetnih“ institucij pa odrejajo povsodi ples za plesom. Mladina rada pleše in v oblastne blagajne pritečejo z vsake plesne prireditve lepe množine lir.

Bivši tajnik fašistične stranke Turati je očital večkrat Primorcem, da preveč plešeje in nekoč je izjavil, da že prav težko gleda plesno manijo v Julijski Krajini. Po kojni fašistični hijerarh Domeneghini v Trstu je dovolil dopolavore ples samo ob posebnih prilikah. Odpala sta Turati in Domeneghini in z njima omejevanje in odpravljanje plesnih prireditev v Julijski Krajini. Sedaj plešejo lahko povsodi, kolikor hočejo.

V letošnjem februarju je bil nastopil list "Idea del Popolo" v Gorici ostro proti plesni furiji. Fašisti so zakričali in čul jih je sam škofijski upravitelj Sirotti ter se postavil na njihovo stran. Šel je v redakcijo lista, ki je moral priobčiti njegov članek o plesu. Furlanska duhovščina, katere glasilo je omenjeni list, je protestirala proti Sirottijevemu odobravanju fašističnih prireditev, ki niso nič drugega nego samo zavajanje mladine k plesu in kanonik Hren je ogorčeno povedal Sirottiju svoje mnenje, pa brez uspeha.

Pri sedanjih fašističnih voditeljih v Julijski Krajini spada ples med sredstva, s katerimi se mladina trdno naveže na fašizem in če plesno zapravljanje denarja ruši slovenska kmetska posestva ter je ples že marsikakega slovenskega mladeniča in mladenko pognal z rodne grude, je vse to v skladu s fašistično obmejno politiko.

Obnovitev vpisa hipotek

Po avstrijskem zakonu, ki je veljal v Primorju do 30. junija 1929, je obstojala hi-

poteka, dokler ni bila izbrisana. Po italijanskem zakonu pa obdržal hipoteka svoje efekte 30 let od dneva vpisa dalje. Z uvedbe italijanskega zakona je bilo zaeno odredeno, da lahko dosežejo oni, ki imajo stare hipotekne kredite (to so tisti, ki so že presegli 30 let), obnovitev vpisa hipotek tekom treh let, to je do 30. junija 1932. Interesenti naj se obrnejo v tej zadevi nemudoma do bližnjih notarjev.

Gozdni požar zaradi klobas

Ponoči 28. januarja t. l. se je pojavil ogenj v občinskem gozdu v Šempolaju na Krasu. Ljudje so vstali in šli gasiti. Trajalo je par ur, preden je bil ogenj pogasjen. Škoda je bila precejšnja. Potem so ngibali, kako vendar bi bil nastal ogenj ono noč v občinskem gozdu. Kmalu se je dognalo, da sta bili šli proti večeru 28. januarja mladenki Albina Legiša in Marija Svetlič v gozd, kjer sta napravili ogenj in si skuhal par klobas. Ko sta odhajali, nista zadosti pogasili ognja, zato se je zopet razvil in se razširil v požar. Pozvani sta bili pred tržaško sodišče, kjer sta vse priznali in bili obsojeni Legiša na 4 gojno.

Pismo iz Pittsburgha (USA)

Pittsburgh, maja 1932. Dovolite mi, da malo opišem pittsburghsko naselbino (Združene države Sev. Amerike) in razmere, v katerih živimo. Pittsburgh je bil nekdanj zaradi svoje železne industrije sloveče mesto. Prej smo ga imenovali dimno mesto, a danes se le redkokdaj pokadi iz tovarniškega dimnika.

V zadnjih letih so se razmere tako izpremnile, da ni dima, ne dela in ne zaslužka za vsakdanji kruh. Na tisoče slovenskih rojakov si je nekdanj služilo tu lep denar, si postavilo svoje cerkve, šole, narodne in lastne domove in si ustanovilo društva. Danes je vse to v rokah usode. Ne vemo, ali bomo mogli še naprej zdržati.

Naši otroci hodijo tu v šolo in se amerikanizirajo. Edino, kar jim še kolikortoliko drži zavest slovenskega rodu, so naše organizacije, katerih imamo precej.

Dne 6. junija se bo začel zbor SSPZ (Slovenske svo-

mesece in 20 dni ječe, Svetlič pa na 8 mesecev ječe ali po-

bodomiselne podporne zveze), katere sedež je v Chicagu. Zborovanje bo v Slovenskem domu v Pittsburghu. Čeprav ta zveza ni najstarejša in največja, je vendar izredno delavna. Nam, ki smo njeni člani, bo v največjo čast, da dostojno sprejememo njene odposlance iz vseh naselbin Zedinjenih držav. Zbor bo reševal važna vprašanja.

Pred kratkim smo imeli lepo zabavo v našem Slovenskem domu. Gospod Grdina iz Clevelanda nam je kazal slike iz Jugoslavije. Videli smo kraje iz domovine, tako Ljubljano, Beograd, Zagreb, Novomesto, Ribnico, koroške in štajerske kraje ter morje. Videli smo orače, kosce žanjice, mline, cerkve, spomenike, mostove, kopače in vinograde, pa tudi pivnice, ki jih tu ne smemo imeti. Naši otroci, ki so videli te lepe slike, so bili navdušeni, češ, da smo mi starši prišli iz divne dežele. Tako prikazovanje slik je res prav poučno za našo mladino, ki sicer ni ma drugače prilike spoznavati lepote jugoslovenske zemlje.

ŠIVILJA

za fine in navadne ženske obleke, suknje in perilo se priporoča cenj. rojakinjam. Postrežba točna po najnižjih cenah.

MARIJA KOJANEC,
SAN BLAS 991 -- U. T. 59-2499

VAŽNO!

Za vse izseljence moške in ženske, ki želijo preiskrabeti se z dobrimi stvarmi in z dobro obleko za mal denar. Pri tvrdki „Astra“, Córdoba 883. vdo. bite z druge roke in v dobrem stanju briljantne, biserne, zlate in srebrne nakite; umetniške slike, kipe, porcelane, kristale i. t. d. Moške in ženske obleke, svilene in iz blaga, večerne in promenadne o. bleke, kožuhe, suknje in garniture i. t. d. Zaloga moških obel in delavnic.

Velika ----

novost

V barvarni (tintoreriji) „Belga“, Córdoba 905, sem otvoril krojaški oddel, katerega vodi dolgoleten v Evropi in Sev. Ameriki izkušen strokovnjak pri krojevalcu g. Anton Fazekas, ki izdeluje po najmodernejšem kroju obleke in suknje iz najboljšega angleškega blaga. V tej moderni barvarni morete probavvati in očistiti obleke sov, tako da izgledajo kot in druge stvari za par penove. Obiščite na vsak način podjetje, kar vam bo gotovo v veliko korist.

LASTNIK
OBEH PODJETIJ:
TOŠKOVIĆ
JOVAN OSTOJĆ

BOLNIKI

na blenoragiji, sifilis, kožnih krvnih in drugih boleznih, če hočete biti zdravljeni po izurjenih specialistih — OBISČITE

INSTITUTO MEDICO CALLAO

Nase najmodernejše zdravniške instalacije in znanstveno zdravljenje po svetovnih specialistih — predstavlja najboljšo garancijo, da bo vaša bolezen ozdravljena v našem institutu.

ŽENSKE

Ženske bolezni. Za ženske imamo poseben vhod in posebno čakalnico, vse v največji diskreciji.

CALLAO 339

1. NADSTROPJE.
ZNIŽANE CENE IN PLAČILNE UGODNOSTI
Sprejemne ure: od 9 — 12 in od 15 — 21 ure.
Ob nedeljah in praznikih od 9 — 12.

NAKUP in PRODAJA

PRODAM ZEMLJO pol ure iz mesta na progi F.C.S. štiri kvadre od postaje. Cena \$ 500 za 1000 kvadratnih metrov. Podrobneje zveste v uredništvu.

KUPIM v mestu Buenos Aires lot zemlje s hišo ali tudi brez. Ponudbe pod "Kuppec" na uredništvu lista.

LEPA UGODNOST. Kdor išče kupea ali prodajalca za zemljo, hišo, gostilno trgovino in dr., ga bo našel potom oglasa v SLOVENSKEM TEDNIKU. Cena oglasov v rubriki "Nakup in prodaja" znaša za vsako besedo 10 centavosov.

FANI KERSEVAN, Calle Campana 4675, Villa Devoto, sprejme dekleta in žene, ki pridejo iz Evrope, ali ki so brez službe na hrano in lepo stanovanje. Dobra postrežba.

LABORATORIJ ZA ANALIZE Dr. German Schwartz

Analize krvi, Wassermann, Widal, Urina, Pljункov, Ultramikroskopiz i. t. d. — Vseh vrst cepljenja

CALLE POZOS 170

BUENOS AIRES

DOCK SUD

(Prov. Buenos Aires)
Calle Facundo Quiroga 1441

(nasproti elektrarne)
**EDINA
NAŠA SLOVANSKA
LEKARNA**

Pojasnilo o vašem zdravju lahko dobite osebno ali pismeno v moji lekarni.

Franjo Huspaur

CITATELJI POZOR!

"SIFKARTE" do Zagreba, Beograda, Ljubljane
in vse kraje Jugoslavije prodajamo za
SAMO!

325-m\$n.

Imamo na razpolago mesečno šest parnikov s posebnimi kabinami za tretji razred. Klijente v notrajnosti postrežemo pismeno.

Cía. General de Vapores

(USTANOVLJENA LETA 1890)

Reconquista 1090 U.T. 31 - 4065 Buenos Aires

Slovenski urar

v zlatarsko stroko spadajoča
popravlja ure in opravlja vsa
dela

Rojakom se priporoča

Calle Córdoba 358/I

ADOLF KURINČIČ

Prijatelji

...dopisujte „Slovenskemu tedniku“. Zlasti življenje in delavske prilike v notranjosti Argentine in v drugih državah Južne Amerike zanimajo naše čitatelje. Naš list je izseljensko informativno glasilo in bo kot takšno služilo svojemu namenu po-

polnoma le tedaj, če nas boste vsi podpirali in sodelovali z dopisi. Tudi če ne znate dobro in pravilno pisati, glavno da po domače poveste razmere vašega kraja, bomo že mi popravili napake, ako bo treba.

Uredništvo.

Ako hočete biti zdravljeni od vestnega in odgovornega zdravnika, zatecite se na

CLINICA MEDICA CANGALLO

Zdravljenje po ravnatelju dr. A. GODEL

**Specijalisti za sigurno in hitro zdravljenje
BLENORAGIJE - KAPAVEC**

AKUTNE, KRONIČNE BOLEZNI IN NJIH KOMPLIKACIJE, ZDRAVLJENJE PO FRANCOSKIH IN NEMŠKIH METODAH

SIFILIS (606-914) Krvne in Kožne Bolezni
Za Slovence prva konsultacija brezplačna

UGODNI ABONAMENTI

Ženske bolezni, bolezni maternice, jajčnika, prostate in neredno perilo. — Specijalisti za pljučne, srčne, jetrne, živčne in reumatične bolezni

ZARKI X - DIATERMINA - ANALIZE
Govori se slovensko.

Sprejema se od 9. do 12. in od 15. do 21. — Ob praznikih od 9. do 12. ure.

CALLE CANGALLO 1542

DELAVEC

poslušaj resno
besedo

Nasvet

ki ti bo
koristil

Ne kupi nobene
delavne obleke
Brez pregledati
našega blaga in
naših cen

„LA PIEMONTESE“

L. N. ALEM 546

Podružnice:

Rosario — Callao 115 B y
Corrientes 126

La Plata — Calle 1 No. 595

Boca — (Bs. As.) P. Men-
doza esq. Necochea

Ti nudi:

MOČNO BLAGO
UDOBNE KROJE
NIZKE CENE

in ti garantira da:

**NAŠE BLAGO SE
NE RAZŠIJE**

SAVA JOVANOVIČ,

**FOTOGRAFSKI ATELJE
F. Quiroga 1267 (D. Sud)**

Za vsakih 6 fotografij v ceni od 3—6 pesov
dobite v dar eno lepo sliko v barvah

Čudna prepoved

V ljubljanskem dnevniku "Jutro" od 10. maja čitamo sledečo notico:

"V nedeljo, 8. maja, se je vršila v Unionu javna proslava 60-letnice bivšega ministrskega predsednika g. dr. Antona Korošca. Banska uprava jo je dovolila, ker je prireditveni odbor odločno izjavil, da na kake politične demonstracije absolutno ne misli in jih bo ljudem tudi odsvetoval, ker mu je na tem da se morejo v redu izvršiti proslave tudi drugog po delu. Predsednik pripravljalega odbora je celo sam osebnostno prevzel razdeljevanje in prodajo vstopnic za proslavo v Ljubljani v svoji pisarni ter imel po zaupnikih pri vstopu v proslavno dvorano točen pregled vseh udeležencev. Kljub temu pa je pri proslavi nekaj desetih povabljenih udeležencev povzročilo izgredo in pozivalo na izpade, ki so v nasprotju z danim jamstvom in tudi niso v skladu z obstoječimi zakoni in iskrenim čustvovanjem naroda (?) (op. ur.). Ker se je s tem kalil resnični pomen proslave in se je pokazalo, da pripravljalni odbor ni zmožen izpolniti svojega jamstva, je kraljeva banska uprava prepovedala vse nadaljnje tozadevne prireditve".

Na drugem mestu objavlja "Jutro" v isti številki sledeče:

"Agencija Avala objavlja: 8. t. m. je bil shod v proslavo 60-letnice g. dr. Antona Korošca. Nekateri so hoteli izkoristiti to priliko za demonstracijo proti režimu in obstoječemu redu s tem, da so razobesili v lokalu, kjer se je zborovanje vršilo, plemenske slovenske zastave in vzklikali: "Doli vlada! Živela samostojna Slovenija! Živel dr. Korošec!" Oblast je razpršila demonstrante in pri tem aretirala 11 oseb".

ZANIMIVOSTI

O SMRTI

Ljudje se običajno bojijo smrti, čeprav večinoma umirajo brez bolečin. Alpinist Whymper, ki se je hotel ne glede na žrtve povzpeti na vrh Matterhorna in je padel v prepad, opisuje svoje občutke takole: „Strmoglavil sem s strme stene 70 m globoko in freščil na skalo s tako silo, da bi za drugega mislil, da ni ostala v njem cela niti najmanjša kost. V resnici pa sem bil ves čas pri zavesti in sem jasno čutil, kaj se dogaja z menoj. Štel sem udarce, ki sem jih dobil treskajoč med skalovjem s police na polico. Bolečin nisem čutil, zdelo se mi je samo, da sem v narkozi. Vem pa, da je bil vsak drugi udarec hujši od prejšnjega in sem računal z dejstvom, da mi prinese zadnji udarec neizbežno smrt. Padec iz velike višine ne povzroča bolečin. Takšna smrt je torej lahka.“

Splošno se sodi, da je smrt v krempljih divjih zveri strašna. Afriški raziskovalec Livingstone pa je nekaj doživel, kar priča, da tudi takšna smrt ni tako strašna, kakor mislijo ljudje.

Napadel ga je lev. Napadeneec je bil še toliko pri zavesti, da se je lahko vzporredil z miško, ki jo je zgrabila mačka. Bolečin pa ni čutil, niti ga ni bilo strah tega, kar bi utegnili priti.

Na neki univerzi se je vodila vroča debata o tem, če je obešanje dovolj kruta kazen

za zločinca, ki je zaslužil smrt. Nastala sta dva tabora. Prvi je proglašal obešanje za surovost, češ da mora žrtev silno trpeti, čim zadrigne krvnik vrv okolu vratu. Spor je zavzel tako ostro obliko, da so nekateri dijaki skušali napraviti eksperiment. Po vrsti so si zadržnili zanke okolu vratu. Tovariši so jim prerazicali vrvi v zadnjem trenutku, ko so že bili na meji med življenjem in smrtjo. Ko se je eksperimentatorjem vrnila zavest, so pripovedovali, da se jim je pred očmi zasvetilo kakor blisk in so čuli nekakšen prasket. Potem so se onesvestili in niso čutili ničesar več.

Predsednika Mac Kinleya sta pogodili dve svinčenkici iz samokresa. Ko so ga vprašali tovariši iz spremstva, če je hudo ranjen, jim je odgovoril: „Mislim, da nisem.“ Ko pa je na prsih opazil rano, je rekel: „Zdi se mi, da sem ranjen v trebuh.“ In vendar sta bili njegovi rani smrtni, bolečin pa ni čutil nobenih.

Tudi mnogi ranjenci iz svetovne vojne pripovedujejo, da niso v prvem trenutku, ko so bili ranjeni, čutili nikakih bolečin. To si razlagajo s tem, da je človeško živčevje v trenutku takšnega dogodka tako napeto, da ne čuti nobenih fizičnih bolečin.

Znani so tudi primeri, ko na smrt ranjeni ljudje ne vedo, kakšno je njih stanje in še dolgo živijo. V tem pogledu je bila značilna smrt avstrijske cesarice Elizabete, ki

jo je bil pogodil anarhist Luchenich z bodalom naravnost v sree. Rana je bila smrtna, vendar je znano, da je cesarica po napadu napravila še kakšnih osemdeset korakov do ladje. Šele ko je ladja zapustila pristanišče, se je onesvestila, čez trenutek pa se ji je zopet vrnila zavest. Ko jo je član spremstva vprašal, če čuti bolečine, je odvrnila, da jih ne čuti. Ko je uro pozneje umirala, je spraševala okoličnike, kaj se je prav za prav zgodilo.

DIRKA S SMRTJO

V Orlandu na polotoku Floridi je pogoltnila triletna Marjorija Cohen iz nepredvidnosti koščico, ki ji je obtičala v sapniku.

Zdravnik, ki so ga pozvali, da bi rešil otroka, je izjavil, da je primer zelo težek in da bo otrok živel samo še nekaj ur, če ne dobi v par urah na razpolago bronhoskopa. Najbližja bolnica s to napravo pa je bila v Filadelfiji, ki je oddaljena od Orlanda 1600 km. Oče triletnega otroka se je navzlic temu odločil storiti vse, da otne hčer smrti.

Sedel je v avtomobil, ki je dirjal z zdravnikom, njim in otrokom na postajo, kjer je čakal poseben brzi vlak, ki je odpeljal vse tri v Washington. Tam je spet čakal avtomobil, ki je odpeljal vse tri na letališče, kjer so takoj startali z že naročenim letalom, ki je prišlo v rekordnem času 62 minut v Camden v New Jerseyu, kjer je že čakala na došlece posebna ambulanca, ki je prepeljala otroka in zdravnika v filadel-

ZOBOZRAVNIK

Dr. N. Percich

Priporoča se vsem rojakom Jugoslovenom

Bdo. de IRIGOYEN 362

Buenos Aires

fijsko bolnico. V operacijski dvorani je čakal zdravnik z aparatom, da se loti operacije, toda čim so položili otroka na mizo, da mu odstranijo koščico, je deklica globoko vzdihnila — in umrla.

VESTI O IZGREDIH V DALMACIJI

Italijanski listi so objavili vest iz Zadra, da so se pretekli teden vršile v raznih krajih Dalmacije demonstracije proti uradnim propagandistom, ki agitirajo za novo „Jugoslovansko radikalno demokratsko kmetosko stranko“. V Splitu je bilo baje aretiranih več oseb povodom manifestacije, ki se je vprizorila v mestu, ker se je bila razširila govorica, da so oblasti aretirale v Šibeniku dr. Mačka, voditelja hrvaških zemljoradnikov.

TUDI NA ROMUNSKEM JE IZBRUHNILA VLADNA KRIZA

Radi nesoglasij, ki so se pojavili med člani romunskega kabineta glede vprašanj, ki so v zvezi s kritičnim gospodarskim in finančnim položajem dežele, je vlada podala ostavko.

SLOVENSKA BRIVNICA

Bs. Aires, Uspallata 836-48
Lastnik Anton Kurinčič se priporoča rojakom.

PENSION VIENA, Santa

Fe 1938. U. T. 44 Juncal 5207. — Sprejema se na hrano in stanovanje možke in ženske, ter poročence. S svojimi zvezami nudi penzjon velike vgradnosti pri iskanju zaposlitve. Ugodne prometne zveze na vse strani. Priporoča se. Enrique Kravanja.

GRAFOLOG

svetonega slovesa vam opiše natančno vaš značaj, vam pove vašo bodočnost in preteklost. Pošljite nekoliko lastnoročno napisanih vrstic ter navedite vašo starost spol, in stan (oženjen, neozžen). Pišete lahko v slovenskem, španskem, francoskem ali nemškem jeziku. Dopise, katerim je treba priložiti 1 peso in znamko za 10 cent. za odgovor, naslovite na:

A. HOČEVAR

Calle Tucuman 586, Bs. Aires

JURIDIČNI ŠTUDI "SLAVIS"

Ravnatelj: dr. PEDRO PANDOL TADIĆ

Tri odvetniki in štiri prokuratorji oskrbujejo civilne, trgovske in kriminalne zadeve.

Prevajatelji vseh slovanskih jezikov

SARMIENTO 1011, 5. nadstr. U. T. 35 Lib. 0406

BUENOS AIRES

Veliki zavod 'RAMOS MEJIA'

ANALIZE urina brezplačno v svrhu dognanja, če je triper ozdravljen. Analize krvi. — Poplno, hitro, moderno zdravljenje tudi v kroničnih slučajih.

SIFILIS: v vseh razvojih. Popolno ozdravljenje na podlagi infekcijske stopnje, dognane s krvno analizo (914).

KOZA: Kronični izpahi, mozoljčki. Izpuhanje las. **ULTRA-VIOLETNI ŽARKI.**

HEMOROJIDI: brez operacije in bolečin.

SEKSUALNA ŠIBKOST: Hitra regeneracija po metodi prof. Cicarellija.

ŽIVČNE BOLEZNI: Nespanje, neurastenija, izguba spomina in šibkost.

REUMATIZEM: kila gota, naduha, katar se zdravijo po novem nemškem načinu.

SRCE: ŠIBKOST, težave in neredno utripanje.

PLJUČA: kašelj, šibka pljuča.

ZELODEC: upadel, razširjenje, kislina, težka prebava, bruhanje, rane.

ČREVA: razširjenje, colitis, kronična zapeka.

GRLO, NOS, UŠESA: vnetja, polipi: brez operacije in bolečin.

ŽENSKE: BOLEZNI MATERNICE, OVARIJA, NEREDNO OČIŠČENJE.

Naš zavod s svojimi modernimi napravami in z izvrstnimi specialisti je edin te vrste v Argentini. — Ozdravljenje zagamčeno — ceneni abonema — plačilne olajšave.

Plaza Once

Rivadavia 3070

HOTEL - Restaurant SLOVANSKI DOM

Máximo S.

Av. L. N. Alem 1044

Buenos Aires

Prava domača kuhinja
Pivo - Pilsen in Quilmes
Ciste - Postelje za \$ 0.80.

PRAVICA DO ZEMLJE

Mi trdimo, da je zemlja, kjer so Slovenci naseljeni, naša. Italijani trde, da mi, ker so živeli oni, to se pravi Rimljani, davno prej na tej zemlji. Potemtakem je torej zgodovinska pravica njihova, ne naša, ker mi, pravijo Italijani, smo se priselili s pomočjo pokojne Avstrije.

Umevno je, da priseljence nima prava, dokler se ne vtopi v tistem ljudstvu, med katero se je preselil. Velik kos naše izgubljene zemlje je tudi po rimski dobi bil v italijanskih rokah in preračunjeno naseljevanje Italijanov in njihovo narodnostno ter kulturno vplivanje na naši ubogi zemlji ni nikdar ponehalo. Duhovništvo, trgovci, umetniki! Potemtakem res obstoja neka „zgodovinska pravica“ do priključenega ozemlja, čeprav bivajo na njem še danes v neprimerni večini Slovani, in bi boremalo italijanskega ostalo, če bi izključili še potujočo maso.

Da so bili Rimljani enkrat gospodarji na naši zemlji, o tem ni dvoma, a koliko jih je stal ta kraški svet, tega nihče ne izreče! Zgodovinska resnica je, da so Rimljani te kraje zasedli, potem ko so premagali tisto ljudstvo, ki je bilo tu naseljeno od pradobe. In tisto ljudstvo je bilo takozvanega „ilirskega“ plemena in se je samo sebe zvalo „Karni“.

Italijani ustvarijo iz nič političen argument in ga raztrobiijo v svet, a mi — molčimo! Bedastoča o našem naseljevanju pod okriljem Avstrije je tako otupljiva, da se nam ne zdi niti vredno pobi-jati jo. In to je naša velika napaka, naša nepripravljenost, nezrelost napram tako zvitemu in lokavemu nasprotniku. Treba se nam je boriti in odbiti vsako orožje, tudi če je podlo.

Danes vsa Italija verjame to bajko in bojim se, da jo verjamejo tudi v svetu. In kadar bo prišel dan, da bomo hoteli svobode za naše brate, takrat ne bomo znali ziniti niti besedice v protidokaz laškimi „zgodovinskimi

resnicam“.

Dr. Tuma trdi na podlagi znanstvenih raziskovanj, da so Karni bili Slovani in tisto ljudstvo, ki je gospodovalo pred Rimljani na naši zemlji, je bilo torej slovanskega plemena. S tem je dognana naša temeljna pravica do te zemlje, naša zgodovinska pravica. Priseljenci so na teh tleh Italijani in ne mi! Slovenci smo mogoče res prišli za Karni v rimski dobi, a na tej zemlji so najstarejši znani prebivalci Slovani.

Vsak slepec vidi v zgornje italjskih krajevnih imenih slovanske sledove. Nihče pa ne more razložiti naših krajevnih imen drugače nego na podlagi slovanski. In ta ime-na so najdragocenejši in najbolj zanesljivi spomeniki o praprebivalstvu naše zemlje, zakaj ime ostane, če se tudi narodnost in jezik menjata. Trst ostane Trst in Gorica vedno, večno slovanska Gorica.

RAZNE VESTI

Hotel sem samo reči, da smo preveč zaspani nasproti Italijanom, ki so zelo pridni, zlasti kadar se gre za — zemljo. Preveč jih je in ne vedo več kam. Slovani imamo sicer več zemlje, a jo zato ni treba zapravljati z lenobo in neumnostjo!

Ado Makarović.

SMERNICE BODOČE FRANCOSKE ZUNANJE POLITIKE

Voditelj francoskih radikalnih socialistov je predložil strankinemu kongresu svoje predloge glede bodočih smernic francoske zunanje politike. Ker je že sedaj gotovo, da bo v novi vladi imel važno besedo g. Herriot, je zanimivo vedeti, kakšne so v tem pogledu njegove težnje.

Herriotov zunanje-politični program obsega pet točk: 1) omejitve in nadzorovanje o-

boroževanja; 2) obvezno in brezpogojno razsodišče v slučaju mednarodnih sporov; 3) končno veljavna ureditev vprašanja medvladnih dolgov; 4) zasnovanje mednarodne gospodarske zveze, ki naj bi nadzorovala produkcijo; 5) prepoved izdelovanja in prodajanja orožja po zasebnih podjetjih.

ŽENSKA MODA IN TRGOVINSKA BILANCA

Italijanski tisk je začel ofenzivo proti ženski modi, ker prihaja iz Pariza. Francoske modne novotarije treba namreč drago plačevati, pa obremenjujejo radi tega izdatki italijanskih dam trgovinsko bilanco države z znatnimi svotami. Listi navajajo, da so lansko leto uvozili Italijani iz Francije za preko 600 milijonov sukna, kožuhov, svil itd., pa naglašajo, da bi ta denar bil lahko ostal doma, ko bi italijanske žene odpo-vedale pokorščino pariškimi modnim kraljem.

Razširjajte SLOVENSKI TEDNIK

Zdravniški Institut Specialtstov

BUENOSAIREŠKE IN PARIŠKE UNIVERZE
KRVNE BOLEZNI

Spolne bolezni: Prostatitis, težave pri spuščanju vode. Hitro in moderno zdravljenje SYPHILIS in nje posledice in komplikacije. 609—914. Spolna šibkost in zguba semena.

ANALIZA KRVI, PLJUNCA, TOKA IN URINE
KOŽNE BOLEZNI, kronični ekcemi, psoriasis.

Hemoroidi in nabrekli žile: Sigurno in hitro zdravljenje po metodi Prof. Dr. Sicard-a, brez operacij in ne da bolnik prekine delo.

NOTRANJE BOLEZNI: Pljuča, zdravljenje jetike po nemškem sistemu: Mollgrad in Goldsalzen. **ASTHMA** se zdravi po neobčutnem etnološkiem sistemu. **SLADKORNA BOLEZEN, DIABETIS**, z dijetno in pod strogim, trajnim zdravniškim nadzorstvom urine in krvi.

Revmatizem: Bolezni členkov, Srčne napake, splošna onemoglost, Arteriosklerozis, **ŽELOČNE BOLEZNI**, kisline, povračanje, pomanjkanje apetita, slaba prebava. **ČREVEČNE BOLEZNI:** Diarea, krči, konstipacije itd.

GRLO, UŠESA, NOS IN OČI

Posebni prostori za ženske.

X - ŽARKI — ULTRAVIOLETNI ŽARKI — DIATHERMIA
VISOKA NAPETOST.

1017 - Sarmiento - 1017

Sprejema se od 10 do 12, in od 14 do 21 ure. Ob nedeljah in praznikih od 10 do 12 ure. — Zdravniški pregled \$ 3.—. **CENENI ABONAMENTI.**

Prva seja novega francoskega parlamenta

V sredo so se zbrali novo izvoljeni francoski poslanci na prvo sejo. Predsedoval ji je 83-letni Grousseau, najstarejši član zbornice, ki se je v svojem govoru spomnil tragične smrti predsednika Doumera. V znak žalovanja se je seja prekinila za pol ure.

Otvoritvena seja je bila bolj formalnega značaja. Sestavila se je komisija, ki bo sklepala o veljavnosti volitev.

G. Herriot bo v prihodnjem tednu začel razgovore z voditelji nekaterih strank, ki bi prišle v poštev za ustanovitev vladnega bloka. Socialistični kongres se je v načelu izrekel za sodelovanje v novi vladi; kot pogoj je stranka postavila sprejem nekaterih zahtev, ki so v zvezi z notranjo in zunanjo politiko bodoče francoske vlade.

NOVA JAPONSKA VLADA

Makoto Saito je sestavil novo japonsko vlado, v kateri so zastopniki vseh pomembnejših strank. Vojaški krogi, pri katerih prej vladajoča stranka „Sejžukaj“ ne uživa zaupanja, so s svojimi spletkami delj časa ovirali razrešitev krize ter grozili celo z upostavitvijo vojaške diktature. Sedaj pa izgleda, da jih je ustanovitev koalicijskega kabineta pomirila.

V japonskem sporu s Kitajsko ni beležiti nobene izpremembe. Te dni so poslednji oddelki zasedbenih čet zapustili Šangaj. V Mandžuriji pa se skoro vsak dan vrše boji med Japonci in kitajskimi tolovaji. Izvršil se je resnejši spopad med okupacijsko vojsko in četami kitajskega generala Ma Čan Šana.

ŠTIRI STO LETAL NAD RIMOM

Na čast prekoceanskih letalcev, zbranih v Rimu na mednarodnem kongresu, so se vršile pretekli petek nad italijansko prestolnico velike letalske vežbe. Štiri sto vojni letal je vprizorilo namišljen napad na mesto, čigar mostove in druge važne naprave so letalci obmetavali z nenevarnimi bombami.